

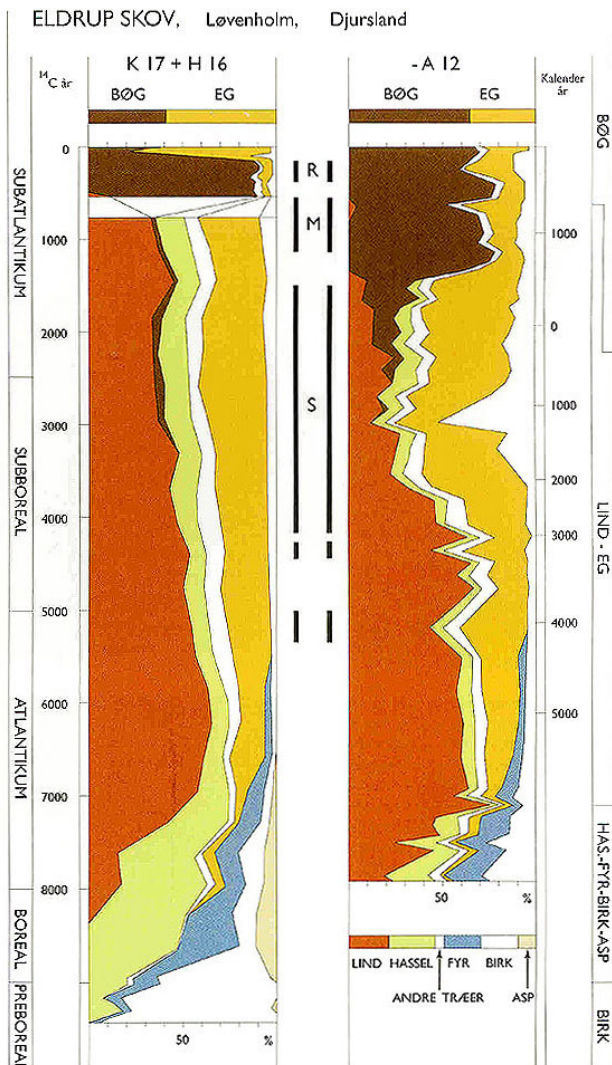
Eldrup Skov

Et par tusinde år efter istiden havde sluppet sit kuldegreb om Danmark, var landet helt dækket af urskov. Menneskets udnyttelse og rydning af skovene begyndte dog først for alvor i yngre stenalder for godt 4.000 år siden. Disse indgreb i skoven ændrede dens udseende og sammensætning markant. Lige siden man begyndte at udnytte træet, har fordelingen af træarterne i de danske skove ikke kun været bestemt af jordbundsforhold og klima, men også af menneskers plantning og brug gennem årtusinder.

Kun de meget få steder i landet, hvor der ikke er foregået moderne skovdyrkning, kan man se, hvordan træarterne naturligt vil fordele sig i forhold til landskab og jordbund. I store træk vil de naturligt hjemmehørende træarter fordele sig efter mængden af næring og vand i jorden, mens faktorer som landskab, lys, nedbør og temperatur vil betyde mindre, når skoven først er etableret.

På veldrænede, men næringsfattige jordbunde såsom podzol-jorden der hyppigt optræder i Eldrup Skov, vil naturligt hjemmehørende arter som eg, asp og birk dominere.

Skovens udvikling

De ældste vegetationsdata fra det nordlige Djursland er baseret på et pollendiagram fra Eldrup Skov, som vises i nedenstående figur. Diagrammet viser, at området var karakteriseret af en ren birkeskov i perioden for godt 11.500 – 10.000 år siden (Præboreal). Senere i Boreal indvandrede også hassel og fyr til området.

Pollendiagram baseret på træpollen fra Eldrup Skov. S: Subboreal – Subatlantikum. M: Middelalder. R: Nutid. Fra Petersen & Pedersen (1997).

I den yngste del af stenalderen (Subboreal) består skoven fortrinsvis af hassel, el, eg og lind. Disse træarter fandtes også tidligere, men da skoven på dette tidspunkt var blevet mere åben og lys, blev disse arter favoriseret.

Ved afslutningen af stenalderen, for omkring 3.500 til 2.500 år siden (Subatlantikum) viser pollendiagrammet fra Eldrup Skov, at bøgen indvandrede til området. Bøgen dominerende dog først skovbilledet omkring 500 år efter Kristi fødsel. Denne udvikling falder nøje sammen med menneskets udnyttelse af landskabet. I yngre stenalder, bronzealder og ældre jernalder (perioden fra 3.500 – 600 år siden) viser pollendiagrammer desuden, at der blev foretaget hugster i Eldrup Skov, hvor lind blev fjernet. Samtidigt værnede man om egebevoksningerne, sandsynligvis for at fremme oldenproduktionen, der på dette

tidspunkt udgjorde et vigtigt foderemne for svin. Denne kulturpåvirkning ophørte omkring år 400, hvorefter bøgen blev det dominerende træ i skoven.